

UITSPRAAK 16 - 057

Rapenburg 70
Postbus 9500
2300 RA Leiden
T 071 527 81 18

van het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden

inzake

het beroep van [naam], appellant

tegen

de Examencommissie Bestuurskunde, verweerder

1. Ontstaan en loop van het geding

Bij besluit van 16 februari 2016 heeft verweerder aan appellant medegedeeld dat fraude is geconstateerd in het door appellant gemaakte tentamen Bedrijfseconomie d.d. 18 december 2015 en dat zij overgaat tot het treffen van een disciplinaire maatregel. Appellant wordt uitgesloten voor deelname aan de onderwijseenheid Bedrijfseconomie voor de duur van één jaar. Het tentamen van 18 december 2015 wordt ongeldig verklaard en het recht op een herkansing komt te vervallen.

Bij brief van 24 maart 2016, ontvangen op 29 maart 2016, heeft appellant tegen dit besluit pro forma administratief beroep bij het College ingesteld.

Bij brief van 18 april 2016, ontvangen op 20 april 2016, heeft appellant zijn gronden ingediend.

Door appellant wordt - kort weergegeven – aangevoerd dat hij tijdens de inzage van het tentamen, in aanwezigheid van de examiner, bij opgave 2.1 zijn verkeerde antwoord heeft doorgestreept en een streep onder het juiste antwoord gezet. Nu dit in bijzijn van de examiner is geschied, stelt hij zich op het standpunt dat hij door de opgelegde maatregel onevenredig zwaar gestraft wordt.

Op 11 mei 2016 heeft een gesprek tussen appellant en verweerder plaatsgevonden om tot een minnelijke schikking te komen. Er is geen minnelijke schikking bereikt.

Verweerder heeft op 27 mei 2016 een verweerschrift ingediend. Daarin is aangegeven dat de examiner zich op het standpunt stelt dat hij niet op de

Uitspraak
16-057
Blad 2/6

hoogte was dat appellant in zijn aanwezigheid zijn antwoord op het tentamenblad heeft gewijzigd. Verweerder blijft bij het bestreden besluit.

Het beroep is behandeld op 8 juni 2016 tijdens een openbare zitting van een kamer uit het College. Appellant is ter zitting verschenen, vergezeld van [naam]. Namens verweerder zijn verschenen [naam].

2. De overwegingen ten aanzien van de ontvankelijkheid

Met de op 29 maart 2016 door het College ontvangen brief heeft appellant tijdig beroep ingesteld tegen het besluit van 16 februari 2016. Het beroepschrift voldoet aan de daaraan ingevolge de Algemene wet bestuursrecht en de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek ("WHW") gestelde eisen, zodat het administratief beroep ontvankelijk is.

3. Relevante regelgeving

Ingevolge artikel 7.12b, tweede lid, van de WHW kan de examencommissie, indien een student of extraneus fraudeert, de betrokkene het recht ontnemen één of meer door de examencommissie aan te wijzen tentamens of examens af te leggen, gedurende een door de examencommissie te bepalen termijn van ten hoogste een jaar. Bij ernstige fraude kan het instellingsbestuur op voorstel van de examencommissie de inschrijving voor de opleiding van betrokkene definitief beëindigen.

Ingevolge het derde lid, eerste volzin, voor zover thans van belang, stelt de examencommissie regels vast over de uitvoering van de taken en bevoegdheden, bedoeld in het tweede lid, en over de maatregelen die zij in dat verband kan nemen. Met de Regels en Richtlijnen van de examencommissie van de opleiding Bestuurskunde ("R&R") heeft verweerder, voor zover hier van belang, hieraan uitvoering gegeven.

Artikel 1.2 van de R&R vermeldt, voor zover van belang:

Artikel 1.2 Begripsbepaling

Fraude:

elk handelen (waaronder het plegen van plagiaat), nalaten of voornemen (ook aanzetten tot), dat het op de juiste wijze vormen van een oordeel over iemands kennis, inzicht, vaardigheden, (beroeps)houding, reflectie geheel of gedeeltelijk onmogelijk maakt.

Artikel 2.2.2, aanhef en onder p, van de R&R vermeldt:

Uitspraak
16-057
Blad 3/6

2.2.2 Onverminderd de wet en de daarop gebaseerde regelgeving heeft de examencommissie voorts in ieder geval tot taakopdracht:
p) het nemen van maatregelen en het opleggen van sancties indien een student of extraneus fraudeert.

Artikel 4.10 van de R&R vermeldt:

Artikel 4.10 Inzage en nabespreking

4.10.1 Gedurende de in de OER genoemde termijn kan kennis worden genomen van de vragen en opdrachten van het tentamen, alsmede de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden. De examencommissie mandateert de examinerator te bepalen of de nabespreking collectief dan wel individueel plaatsvindt, alsook het tijdstip en plaats van nabespreking te bepalen met in acht name van de termijn vastgesteld in OER artikel 4.8.1. Op geen enkele wijze mogen kopieën van de vragen en opgaven door studenten worden gemaakt.

Artikel 6.3 van de R&R vermeldt:

Artikel 6.3 Door de examencommissie te treffen ordemaatregelen

6.3.1 In geval van een onregelmatigheid of fraude bij een tentamen kan de examencommissie de examinerator, de student, surveillanten en anderen horen.

6.3.2 De ordemaatregelen die de examencommissie kan uitspreken zijn:

- a. het vervallen verklaren van de uitslag van het tentamen;
- b. het uitsluiten van het deelnemen aan het tentamen ten aanzien waarvan de onregelmatigheid of fraude is geconstateerd voor de duur van ten hoogste één jaar, en/of het uitsluiten van het deelnemen aan één of meer tentamens voor de duur van ten hoogste één jaar, en/of het uitsluiten van het deelnemen aan onderwijs, tentamens en examen van één of meer door de faculteit verzorgde opleidingen voor de duur van ten hoogste één jaar. Vakken die in de periode van uitsluiting aan een andere faculteit of een andere instelling van hoger onderwijs zijn gevolgd en behaald (waaronder mede worden begrepen werkstukken, papers en scripties die met goed gevolg zijn afgerond) kunnen op generlei wijze worden in gebracht in het curriculum.
- c. Bij ernstige fraude kan het instellingsbestuur op voorstel van de examencommissie de inschrijving voor de opleiding van de betrokken student definitief beëindigen.

4. De overwegingen ten aanzien van het geschil

Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de WHW te beoordelen of de bestreden beslissing al dan niet in strijd is met het recht.

Uitspraak
16-057
Blad 4/6

Uitgangspunt van het College, alsmede de universiteit, is dat fraude in welke vorm of omvang ook, binnen een academische omgeving niet getolereerd wordt.

Vast staat dat een scan is gemaakt van de antwoorden die appelland heeft vermeld voor het tentamen Bedrijfseconomie. Niet in geschil is dat het antwoordenblad van appelland na de inzage afwijkt van de gemaakte scan.

Appelland heeft bij zijn beroepschrift een verklaring van een studiegenoot toegevoegd. De studiegenoot stelt zich op het standpunt dat hij niet heeft waargenomen dat appelland tijdens de inzage zijn antwoord heeft aangepast. Het College overweegt dat – wat van die verklaring ook zij – het antwoordenblad van appelland afwijkt van de gemaakte scan. Ingevolge artikel 4.10.1 van de R&R kan tijdens de inzage gedurende de in de OER genoemde termijn kennis worden genomen van de vragen en opdrachten van het tentamen, alsmede de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden. Nu appelland heeft verklaard zijn antwoord door te hebben gestreept en te hebben onderstreept, heeft hij – bewust of onbewust - de verwachting gewekt dat deze aanpassing reeds tijdens het tentamen van 18 december 2015 had plaatsgevonden. Wat er ook zij van de intentie van appelland, is het College van oordeel dat er sprake is van fraude. Zoals het College eerder heeft overwogen is opzet aan de zijde van de student niet vereist om het handelen als fraude aan te merken.

Het opleggen van een maatregel in de zin van artikel 7.12b, tweede lid, van de WHW moet worden aangemerkt als een strafmaatregel, die op zijn evenredigheid dient te worden getoetst. Aan een maatregel dienen expliciet feiten, omstandigheden en verklaringen ten grondslag te worden gelegd die de maatregel kunnen dragen. Het College ziet zich derhalve voor de vraag gesteld of de opgelegde maatregelen evenredig zijn.

Wat aan het opleggen van de strafmaatregelen ten grondslag is gelegd, is voldoende om de opgelegde maatregelen te kunnen dragen. Daarbij neemt het College in aanmerking dat appelland zich op verschillende – tegenstrijdige – standpunten heeft gesteld omtrent de toedracht van de schrapping en de onderstreping. Wat er ook zij van de intentie van appelland, in zijn e-mail aan de examiner van 11 januari 2016 (na de inzage) heeft appelland gesteld recht te hebben op de volledige punten van opgave 2.1, omdat hij naar zijn mening het juiste antwoord had gegeven. Uit de gemaakte scan blijkt echter dat appelland een onjuist antwoord had opgeschreven. Tevens neemt het College in aanmerking dat

Uitspraak
16-057
Blad 5/6

de opgelegde maatregelen in overeenstemming zijn met de R&R en dat het R&R in overeenstemming is met artikel 7.12b, tweede lid, van de WHW.

Het College is gelet op het bovenstaande van oordeel dat de door verweerder opgelegde maatregelen niet onevenredig zijn aan het vastgestelde vergrijp. Het College ziet dan ook geen aanleiding voor het oordeel dat verweerder heeft gehandeld in strijd met het recht.

Nu ook overigens niet is gebleken van andere feiten of omstandigheden die tot een andersluidend oordeel zouden moeten leiden, dient het beroep ongegrond te worden verklaard.

Uitspraak
16-057

Blad 6/6

5. De beslissing

Het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden,

gezien artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek,

verklaart het beroep **ONGEGROND**.

Aldus vastgesteld door een kamer uit het College van beroep voor de examens, bestaande uit: mr. H.J.G. Bruens (voorzitter), prof.dr. T.M. Willemsen, mr. C. de Groot, mr.dr. J. Nijland en L.N. Kluinhaar (leden), in tegenwoordigheid van de secretaris van het College, mr. M.S.C.M. van de Loo.

mr. H.J.G. Bruens,
voorzitter

mr. M.S.C.M. van de Loo,
secretaris

Voor eensluidend afschrift,

Verzonden op: